

Projecte de Convivència

 ESCOLES
FEDAC
SANT ANDREU

1. Introducció	3
2. Característiques de l'escola FEDAC Sant Andreu	6
3. Principis que orienten l'acció del Projecte de Convivència	7
4. Especificacions d'aquest document	7
5. Tipus de conflictes	8
6. Objectius generals i específics.....	9
7. La promoció de la convivència a l'escola FEDAC Sant Andreu.....	10
8. Objectius, agents implicats, temporització, Indicadors	30
9. Protocols d'actuació	40
10. Seguiment del Projecte de Convivència	45
11. Marc legal.....	46
12. Annexos.....	48

1. Introducció

El Projecte de Convivència de FEDAC Sant Andreu té la voluntat d'organitzar i orientar totes les actuacions educatives de la Comunitat FEDAC Sant Andreu en benefici d'un clima positiu de convivència tenint present la pertinença, l'establiment de normes (clares i ben formulades), la comunicació adequada, la prevenció i la gestió de les emocions.

Per poder definir i redactar el Projecte de convivència s'ha seguit el següent procés:

- Creació d'un equip de convivència encarregat de:
  - Fer la diagnosi i definir prioritats al centre tenint present l'opinió de les famílies, el PAS, l'alumnat i el claustre.
  - Redacció de la proposta del Projecte de convivència basant-se en:
    - Marc legal del Departament d'Ensenyament.
    - Caràcter Propi de Centre.
    - PAT (Pla d'acció Tutorial de Centre).
    - NOFC (Normes d'organització i Funcionament del Centre).
  - Consulta i consens de la proposta del Projecte de convivència amb la comissió de Convivència (on hi ha la representació del PAS, alumnat, famílies i mestres del claustre).
  - Aprovació del Projecte de convivència per part del claustre i el PAS.
  - Aprovació del Projecte de convivència per part del Consell Escolar.
  - Difusió del Projecte, mesures i actuacions entre la Comunitat educativa.

El Projecte Educatiu de FEDAC Sant Andreu es fonamenta en el Caràcter Propi que defineix el tipus d'educació i el perfil de persona que ajudem a formar. Aquests elements són centrals en la definició del nostre Projecte de convivència.

Tipus d'educació:

- *Proposen un model d'educació integral i harmònica que afavoreixi el desenvolupament de les capacitats físiques, afectives-emocionals, intel·lectuals, socials, ètiques i transcendents dels seus educands.*
- *Eduquen des d'una comunitat que, promou el respecte a la persona i la convivència fraterna en un clima de senzillesa i proximitat, estant oberts a tothom, acollint i acceptant la pluriculturalitat.*
- *Susciten una actitud crítica, oberta, dialogant i responsable davant un món globalitzat, plural i en constants canvis.*
- *Orienten i acompanyen la família en la seva missió de primers educadors dels seus fills, oferint-los mitjans per a la seva formació i canals de participació.*
- *Ofereixen un servei educatiu des dels valors evangèlics i acompanyen l'alumne en el seu procés de maduració en la fe i d'integració en la comunitat cristiana*

Perfil de persona:

Educar en un centre de la FEDAC implica promoure i potenciar amb ànim esperançat una educació integral que desenvolupi totes les dimensions de la persona.

Física, afectiva i intel·lectual:

- *S'accepti a si mateixa des de les seves possibilitats i limitacions; sigui acollidora, dialogant, senzilla; tingui una actitud positiva enfront de la vida, d'ella mateixa i de tot el que t'envolta.*
- *Valori i visqui la relació familiar*
- *Exerceixi la seva responsabilitat sent fidel a la paraula donada, assídua en el treball personal i l'estudi, i compromesa en la recerca de la veritat*
- *Desenvolupi els hàbits de la bona convivència i la participació en la vida escolar.*
- *Conreï la seva interioritat, la reflexió i el silenci; l'expressió de les seves vivències i sentiments; la capacitat d'empatia, d'admiració i d'agraïment; el desig d'autenticitat i de sinceritat.*

Social:

- *Adquireixi la capacitat per a la relació interpersonal i per trobar sentit a la seva vida en el servei i en el compromís social de manera solidària.*
- *Tingui una actitud de respecte i defensa de la vida en totes les seves manifestacions.*
- *Valori la persona i el seu entorn, es comprometi per la pau, la justícia, la llibertat i la democràcia.*
- *Sigui sensible i oberta a les altres persones i a les seves necessitats, capaç de comprendre i tenir en compte els sentiments dels altres i de treballar en equip.*
  - *Doni especial importància, en la nostra societat multicultural i multirreligiosa, a aspectes com: el respecte a la diversitat i singularitat de les persones, la participació en l'exercici democràtic, el creixement de l'amistat, l'estimació de la pròpia cultura com a font d'enriquiment personal i grupal.*

Ètica i sentit transcendent:

- *Experimenti processos de coneixement i vivència del missatge de Jesús; conreï i exerceixi activitats i valors d'obertura a la transcendència.*
- *S'obri a la recerca de la Veritat a través de la Paraula, segons el nostre carisma dominicà*
- *Arribi a identificar-se amb la persona i missatge de Jesús de Natzaret i descobreixi la seva condició de Fill de Déu i germà de tots els homes, comproment-se en la col·laboració i la transformació de la societat segons l'Evangelí, des de la consciència de la seva pertinença i participació de l'Església.*
- *Tingui Maria com a mare i model de vida.*

[Caràcter Propi escoles FEDAC \(Gener, 2014\)](#)

La comunitat educativa està constituïda per: l'Entitat Titular, direcció, professors, alumnes, pares i mares o tutors, personal d'administració i serveis i altres persones que participen en l'acció educativa del centre. Cadascun d'aquests estaments té un paper específic i unes responsabilitats pròpies, contingudes en el Reglament de Règim Interior del Centre, que s'han d'harmonitzar, a fi d'aconseguir una educació integral i de qualitat.

El compromís que assumeixen tots els membres en formar part d'una comunitat educativa porta a desenvolupar el sentit de responsabilitat i pertinença al centre, i consegüentment a:

- Compartir la missió i col·laborar en tota l'acció educativa.
- Comprometre's en la formació permanent i participar en la formació institucional.
- Reconèixer i respectar les diferències; recolzar-se mútuament i valorar el treball personal i d'equip; prioritzar sempre el bé comú sobre el particular.
- Dinamitzar un procés d'aprenentatge i creixement personal que tingui en compte les necessitats dels alumnes, de la societat i de la comunitat educativa.
- Acollir, respectar i compartir amb les noves cultures, i desenvolupar programes per a la convivència.
- Fomentar els mitjans que facilitin la relació entre els estaments que conformen la comunitat educativa del centre i amb altres centres de FEDAC.
- Promoure la col·laboració de les famílies per a tots ells.

El projecte de convivència té el seu fonament en el Caràcter propi de l'escola i els seus valors. El fet que persegueix és que tots i cada un dels seus alumnes aprenguin a tenir una bona relació i acceptació de si mateixos, amb els altres i amb el món que els envolta per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i professional.

Són base del projecte de convivència: el respecte, la llibertat, la democràcia, el diàleg, la comunicació, el treball conjunt entre família i escola, el coneixement profund d'un mateix i dels altres, l'expressió de forma variada, l'estimació sana, les relacions profundes, l'esforç, la responsabilitat, la inclusió, la inquietud pel coneixement i l'aprenentatge, l'acollida, la competència social, l'educació intercultural, l'educació emocional, l'educació per la Pau, l'educació per a la igualtat i la mediació, entre d'altres.

2. Característiques de l'escola FEDAC Sant Andreu

L'escola FEDAC Sant Andreu és un centre de titularitat privada (FEDAC) concertat per la Generalitat de Catalunya i es troba al centre històric del barri de Sant Andreu, a la ciutat de Barcelona.

A l'escola es pot estudiar des del 2n Cicle d'educació Infantil fins a la Secundària Obligatòria. Ofereix doble línia a cada nivell educatiu.

Les tres etapes s'organitzen de la manera següent:

Cicle	Nivells	Nombre d'alumnes
Petits	I3, I4 i I5	150
Mitjans	P1, P2, P3	180
Grans	P4,P5,P6	180
ESO	1S,2S,3S,4S	240

Professionals

Cicle	Mestres
Petits	9
Primària	19
ESO	16
PAS	6
Monitoratge - Cuina	25

Famílies a l'escola: 417

Famílies associades a l'AFA : 98%

L'escola treballa conjuntament amb les famílies. L'AFA s'encarrega d'organitzar i gestionar extraescolars que siguin d'interès pels infants alhora que promou activitats formatives per a famílies i docents.

3. Principis que orienten l'acció del Projecte de Convivència

El Projecte de Convivència té com a missió principal el fet de contribuir a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat

- *La participació i la corresponsabilitat de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn amb l'objectiu: aconseguir una actuació compartida i coherent, eficaç i eficient, fonamentada en una cultura dialògica i intercultural, basada en l'acord i la norma i concretada amb fermesa, rigor i afecte.*
- *L'actuació global i integral perquè amb mesures parcel·lades no s'aconsegueix un clima necessari per a la convivència.*
- *La descentralització perquè cal que les decisions siguin contextualitzades. Un Projecte de Convivència ha de respondre a una necessitat percebuda col·lectivament, ha de ser flexible i ha de ser fruit d'un procés d'aprenentatge dels diferents agents educatius.*
- *La normalitat, per tal d'adoptar, sempre que sigui possible, les propostes més clares, més properes i més integradores.*
- *La millora constant de les actuacions, per tal de donar una resposta ajustada a les necessitats més greus i més urgents i establir els instruments i els indicadors que permetin anar ajustant les estratègies, les actuacions i els recursos per a la consecució dels objectius. Una gestió diligent en el tractament de la informació sensible i la imatge de caràcter personal per tal de garantir la confidencialitat alhora que la promoció del canvi d'actituds en sentit positiu de l'alumnat.*

(Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

Al mateix temps, amb l'elaboració del present document, es pretén conscienciar tota la comunitat educativa que el foment de la convivència és la base de tot Projecte Educatiu.

4. Especificacions d'aquest document

Aquest document pretén mostrar el conjunt de valors que es viuen i transmeten a l'escola i les activitats que es realitzen per tal de promoure una bona convivència que capaciti els alumnes i perquè creixin en harmonia i llibertat alhora que dona les bases d'una gestió positiva dels conflictes. Consta de:

- Una part descriptiva de l'entorn, dels valors, de les activitats i de les accions que es promouen al centre i de la terminologia clau referent a la convivència i les relacions humanes.
- Una part expositiva en què es mostra, en un conjunt de taules, tota la informació referent a les activitats i/o actuacions, als agents implicats, a la temporització, als indicadors d'avaluació, entre d'altres.

Quan es produeixen situacions que atempten la convivència calen mecanismes d'actuació. D'acord amb un model integrat de resolució dels conflictes, entenem que per abordar les diferents situacions en què ens podem trobar al centre calen orientacions i protocols per restaurar la relació entre les parts, reparar-ne els danys i aportar-hi resolucions positives o fer la comunicació a les autoritats pertinents, si escau. En aquest sentit, aquest document ofereix un protocol d'actuació en el cas d'assetjament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu, seguint el marc legal. Al mateix temps, el present document remet a les NOFC del centre per tal de gestionar, articular i donar sentit a les actuacions i processos que es puguin dur a terme.

5. Tipus de conflictes

Les alteracions de la convivència podran ser lleus i/o greus.

1. Són alteracions lleus aquelles que vulnerin les normes de convivència i no estan qualificades en el present document **o en la legislació aplicable** com a greus.
2. Les alteracions greument perjudicials per a la convivència en el centre són:
  - a) Els actes greus d'indisciplina, injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa.
  - b) L'agressió física o les amenaces contra membres de la comunitat educativa.
  - c) La suplantació de la personalitat en actes de la vida docent i la falsificació o sostracció de documents i material acadèmic.
  - d) Sostracció de materials i objectes aliens.
  - e) Manipulació de qualsevol tipus de dispositiu sense el permís del seu propietari i/o usuari
  - f) Difusió de gravacions d'imatge i/o so, d'alumnat, de professorat o de qualsevol membre de la comunitat educativa, sense autorització prèvia.
  - g) El deteriorament greu, causat intencionadament, de les dependències del centre, del material d'aquest o dels objectes i les pertinences dels altres membres de la comunitat educativa.
  - h) Els actes injustificats que alteren greument el desenvolupament normal de les activitats del centre.
  - i) Les actuacions i les incitacions a actuacions perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
  - j) Fumar, prendre begudes alcohòliques o consumir qualsevol tipus de drogues, dins l'escola, a les sortides o a les activitats organitzades per l'escola.
  - k) Portar a l'escola begudes alcohòliques i drogues.
  - l) La reiterada i sistemàtica participació en conductes contràries a les normes de convivència en el centre.
  - m) Tots els actes anteriors que impliquin discriminació per raó de gènere, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social s'han de considerar especialment greus.

A més d'aquestes es tindrà en compte les tipificades per les lleis educatives vigents en cada moment.

6. Objectius generals i específics del Projecte de Convivència

Els objectius del Projecte de convivència tenen el seu marc de referència en el Caràcter Propi de l'escola, en la Visió educativa de l'escola i en la voluntat de la nostra comunitat escolar de potenciar tots els talents i habilitats personals dels alumnes per ajudar-los a esdevenir persones competents globalment, autònomes, lliures, responsables, compromeses transformadores, exitoses entenent-ho com a persones que tenen cura de la humanitat i del món.

Els **2 objectius generals** són:

1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.
2. Promoure la corresponsabilitat i implicació de tots els agents de la Comunitat educativa assumint la pròpia responsabilitat envers les actituds i els fets que ocorren en l'entorn escolar.

Els objectius generals sobre la convivència a l'escola es concreten en aquests **objectius específics**:

1. Acollir totes les persones que s'incorporen a l'escola: alumnat, famílies, educadors (PAS, monitoratge i mestres).
2. Promoure la interrelació i empatia de l'alumnat de les diferents etapes educatives i amb l'entorn.
3. Prevenir conflictes.
4. Detectar conflictes.
5. Gestionar els conflictes amb voluntat d'entesa i resolució positiva d'aquests.
6. Formar a cada membre de la comunitat escolar segons el seu rol.

7. La promoció de la convivència a l'escola FEDAC Sant Andreu

Tot seguit es mostren les accions que es desenvolupen a l'Escola FEDAC Sant Andreu en relació amb la promoció de la bona convivència al centre educatiu i relacionades amb els objectius definits en el punt 6 d'aquest document.

7.1 Acollir totes les persones que s'incorporen a l'escola: alumnat, famílies, educadors

7.1.1 Alumnat de nova incorporació

7.1.1.1 Entrevista d'acollida amb l'alumne i la seva família

Objectiu: Conèixer l'alumne i la família per poder establir un bon vincle de confiança i fer un bon acolliment.

Descripció: Es fa una entrevista des de la tutoria amb l'alumne/a que entra nou i la seva família, i en el cas que sigui un alumne amb NEE, també amb el referent del gabinet psicopedagògic del centre.

La direcció del centre ha de mantenir una entrevista amb la família de qualsevol nou alumne abans que aquest s'incorpori a l'escola.

A l3 durant el període d'incorporació a l'escola les famílies tenen una entrevista amb les tutores per poder valorar conjuntament les necessitats de l'infant i la família en aquest procés.

7.1.1.2 Assignació de la classe: estudi sobre quina classe és la més adient per a l'infant.

Objectiu: Ajudar l'alumnat nou a integrar-se i sentir-se acollit per part del grup classe.

Descripció: Quan un alumne/a entra nou en un curs ja format, es té en compte:

- Si té amistats en algun dels dos grups.
- Possibles incompatibilitats.
- La dinàmica del grup.
- El nombre d'alumnes amb NEE.

7.1.1.3 Atenció a la diversitat (En el cas d'alumnes amb NEE)

Objectiu: Acollir l'alumnat amb dificultats específiques a l'aula.

Descripció: L'alumnat amb NEE es distribueix equitativament a les dues classes del curs, procurem, dins de les possibilitats, que els companys de classe acullin els alumnes nous amb dificultats després d'haver parlat des de les tutories, les problemàtiques intrínseques de cadascú. Els demanem la seva col·laboració per a una millor acollida d'aquest alumnat a classe.

Es valorarà la possibilitat (amb l'acord de la família i/o alumne) de realitzar activitats o dinàmiques dirigides per especialistes per sensibilitzar i promoure la inclusivitat a l'escola.

7.1.1.4 Mentor

Objectiu: Acollir l'alumnat als nous grups.

Descripció: Quan un infant o jove s'incorpora al centre des de la tutoria se li assigna un company/a que li faci l'acompanyament. Les seves tasques són: mostrar-li els espais de l'escola, vetllar perquè s'introdueixi en el joc i es trobi acollit en els diferents grups de treball...

7.1.2 Famílies

7.1.2.1 Presentació de l'escola

Objectiu: Oferir la possibilitat de donar a conèixer l'escola a totes les famílies interessades en la nostra oferta educativa.

Descripció: Des de la direcció es fan entrevistes i visites guiades per l'escola on s'explica l'ideari, la metodologia, el funcionament i les característiques de cadascuna de les etapes.

7.1.2.2 Benvinguda

Objectiu: Facilitar a les famílies la informació rellevant per tal que coneguin els canals de comunicació i el funcionament del centre.

Descripció: - A l3 es fa una reunió al juny amb les famílies que s'incorporaran el curs vinent, es presenten les tutores i es dona el llibret de Benvinguda..

- Lliurar la documentació de la matrícula.
- Lliurar la documentació de l'AFA.
- Enviar digitalment el Recull informatiu del curs actual on es concreten: normes, activitats, horari, funcionament...

7.1.2.3 Reunió d'orientació psicopedagògica (Per famílies i alumnes amb NEE i/o Socials)

Objectiu: Conèixer les necessitats específiques de l'alumnat NEE i de les famílies i coordinar una resposta adequada a aquestes

Descripció: Quan un alumne/a presenta alguna dificultat d'aprenentatge específica i/o necessitat social es fa una entrevista amb la família, el tutor-a i la persona referent del Gabinet psicopedagògic per valorar els recursos que aquell alumne/a necessita. En aquesta reunió la família ens informa de les dificultats que ha de fer front l'alumne/a i els expliquem l'actuació específica que es farà des de l'escola. Aquestes reunions es continuaran fent al llarg del curs a mesura que la tutoria o la família les vagin necessitant. Si cal, ens recolzem amb agents externs especialitzats, com l'EAP (Equip d'Assessorament i orientació Pedagògica), CREDAC (Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius de Catalunya), SEETDIC (Servei Educatiu Específic dels Trastorns del Desenvolupament i de la Conducta), serveis socials, possibilitat de participar d'algun programa de suport de Proinfància, proposta d'accés a beques, psicòleg extern per tal de coordinar una millor resposta d'actuació.

7.1.2.4 Benvinguda de l'AFA.

Objectiu: Donar a conèixer el funcionament de l'AFA (Associació de Famílies d'Alumnes de l'escola) i implicar a les famílies noves en el funcionament.

Descripció: Cada inici de curs l'AFA organitza una xocolatada de benvinguda per a les famílies noves aprofitant l'acte per compartir amb les noves famílies les principals activitats de l'AFA i donar a conèixer els canals de participació i comunicació.

7.1.3 Educadors

7.1.3.1 Entrevista de Benvinguda

Objectiu: Donar a conèixer l'ideari i la cultura de l'escola

Descripció: Després de ser contractat per la Titularitat de l'escola, es realitza una entrevista amb la direcció del centre per tal de donar-li la benvinguda i explicar-li el tarannà i l'organització general. Es lliura la documentació bàsica:

- Proposta educativa de FEDAC.
- Projecte educatiu #Avuixdemà.
- Caràcter Propi.
- NOFC.
- Cap d'estudis lliura els horaris amb la corresponent explicació.
- Es lliura el correu electrònic institucional.
- Es lliura les claus d'accés a la plataforma.
- S'orienta on trobar la documentació de treball (Drive - Unitat d'equip).
- Dossier d'acollida de centre.

Es presenta a l'equip de mestres, posant especial atenció en l'equip que treballarà directament.

S'assigna un mestre mentor que l'acompanyarà en el procés d'incorporació.

7.1.3.2 Entrevista de seguiment

Objectiu: Valorar el procés d'incorporació a l'escola

Descripció: Des de la direcció pedagògica es fa un seguiment per valorar:

- Fortaleses del procés d'incorporació.
- Aspectes a millorar.
- Reunions de seguiment amb el mentor i amb el docent.

Durant els quatre primers cursos es farà una entrevista trimestral.

7.1.3.3 Formació institucional d'acollida

Objectiu: Conèixer i implicar-se en el plantejament educatiu de la FEDAC

Descripció: Durant els primers 4 cursos els mestres de nova incorporació fan 4 formacions abans no es consolida la seva plaça:

Acollida 1 - (Després d'haver fet com a mínim un curs a l'escola) durant el mes de juliol.

Acollida 2 - 3 dies entre dies lectius i cap de setmana.

Acollida 3 - 3 dies en horari lectiu i cap de setmana

Acollida 4 - Entrevista amb Equip Directiu de l'escola a partir d'una valoració que es fa des de l'Equip de Titularitat de FEDAC.

7.1.3.4 Mentor

Objectiu: Garantir que hi ha una persona de referència que ajuda a la incorporació de nous educadors a l'escola.

Descripció: Es designa un docent com a Mentor del mestre novell per tal d'acompanyar-lo en el procés d'incorporació de l'escola i ajudar-lo en tot moment. En el cas que el mestre de nova incorporació sigui un tutor, el mentor serà el tutor o tutors del curs paral·lel.

7. 2. Promoure la interrelació i empatia de l'alumnat de les diferents etapes educatives i amb l'entorn.

7.2.1 Padrins lectors

Objectiu: Establir vincle de confiança i modelatge entre els nens i nenes de P5 i I5

Descripció: Durant tot el curs escolar l'alumnat de P5 apadrina a l'alumnat d'I5. Durant el curs els infants de P5 col·laboren i ajuden als nens i nenes d'I5 en la preparació de festes i activitats. Durant el segon trimestre tenen trobades setmanals per acompanyar en el procés de la lectura dels nens i nenes d'I5

7.2.2 Padrins de migdia

Objectiu: Promoure la interrelació entre l'alumnat de 6è i els infants d'infantils tot implicant-los en la vida de l'escola.

Descripció: Els nens i nenes de 6è que es queden a dinar apadrinen als infants de d'13 de forma rotativa. L'alumnat de 6è s'implica juntament amb l'equip d'educadores del migdia en acompanyar als infants a dormir, despertar-los i preparar-los per tornar a l'activitat de la tarda.

7.2.3 Carnaval en comunitat

Objectiu: Preparar la celebració de Carnaval amb la implicació d'ESO.

Descripció: L'alumnat de 3r d'ESO dona suport a l'alumnat d'Infantil i els mitjans de Primària en l'elaboració de les disfresses de Carnaval de l'escola.

7.2.4 Altres projectes d'ApS interns

Objectiu: Compartir aprenentatges desenvolupats en el context de l'aula i generar models positius d'aprenentatge i convivència.

Descripció: Els productes finals de projectes es comparteixen amb els companys d'altres grups i nivells. Es decideix a partir de les necessitats dels grups i dels projectes que poden oferir altres nivells.

7.2.5 ApS externs

Objectiu: Sensibilitzar a l'alumnat de les necessitats de l'entorn, convertint-los en agents actius i de transformació social.

Descripció: Els alumnes participen en diferents programes de difusió, sensibilització i actuació directa amb entitats de l'entorn que requereixen la seva col·laboració.

Alguns dels més representatius de l'escola són: Rebost solidari, Pessebre vivent, Banc de sang, Servei Comunitari, etc.

7.2.6 Equip Far d'alumnes

Objectiu: Implicar l'alumnat en el funcionament i millora de l'escola.
Promoure la cultura participativa de l'escola.

Descripció: Són assemblees d'alumnat de diferents representants de les classes (Mitjans de Primària, Grans de Primària i ESO) que es reuneixen un mínim de dos cops al trimestre amb un mestre d'etapa i la direcció d'etapa amb la finalitat de valorar i cercar millores en relació amb: la convivència del centre, festes i activitats de l'escola...

7.2.7 Pots i Skamots

Objectiu: Implicar l'alumnat en promoure activitats de sensibilització sobre sostenibilitat ambiental.

Descripció: Representants d'alumnes de diferents cursos realitzaran activitats de dinamització i difusió dins l'entorn escolar per donar a conèixer els projectes que s'estan duent a terme per promoure la sostenibilitat. Alguns d'aquests es realitzen dins el programa de l'Ajuntament "Escoles + Sostenibles". L'objectiu és fer que tota la comunitat educativa s'impliqui.

7.2.8 Som xerpes

Objectiu: Apadrinar un nivell al llarg de la seva escolarització a l'escola per treballar conjuntament projectes d'Aprenentatge Servei, festes i celebracions i garantir els vincles positius entre grans i petits.

Descripció: Des de P3 de Primària tots els grups apadrinen un grup classe i fixen activitats conjuntes i projectes al llarg del curs entre l'equip de tutors. És un model de tutoria entre iguals que vol fer millorar la relació entre grans i petits esdevenint models positius.

7.3 Prevenir conflictes

7.3.1 El llegat en acabar una etapa.

Objectiu: Implicar a l'alumnat que finalitza etapa en potenciar un clima de convivència positiu pensant i preparant el seu llegat de convivència a la resta de companys

Descripció: Durant el curs escolar l'alumnat prepara i presenta el llegat que deixen als companys de l'etapa sobre les descobertes que ha fet sobre la convivència.

7.3.2 Configuració de grups classe de forma equilibrada

Objectiu: Promoure grups classe equilibrats per tal de donar recursos als alumnes i així prevenir conflictes.

Descripció: Durant tota l'escolaritat els grups es reformulen cada curs amb la finalitat de promoure la convivència entre tot l'alumnat del mateix nivell i incrementar l'habilitat d'adaptar-se a un nou grup classe.

Els beneficis que volem obtenir són l'augment de la capacitat de relacionar-se amb altres persones, l'enriquiment que comporta l'obertura als altres, l'acceptació dels altres, la possibilitat de refer-se si algú està estancat en un rol molt marcat o en una relació difícil; és a dir, créixer, canviar, madurar, gaudir de noves oportunitats, com passa sempre que eixemplem el cercle de les relacions humanes.

Els conflictes que volem prevenir són el tancament en el propi grup (trencament de la idea de grup "A" i "B"), les marginacions, les relacions de dependència entre companys, la influència de lideratges negatius, la còpia de comportaments antisocials.

Creació de grups a l'3: Durant les 2-3 primeres setmanes de curs els infants no estan assignats a cap grup classe. És a partir de l'observació directa de l'equip de mestres i informacions que facilita la família a l'inici de curs que es configuren els dos grups classe d'13.

Un cop creats els grups d'13 i fixada la tutoria de referència es fa una entrevista amb les famílies per poder valorar el procés d'incorporació a l'escola.

Els criteris de configuració dels grups durant tota l'escolaritat:

- Buscar que hi hagi paritat de gènere.
- Buscar un equilibri entre els infants amb més necessitat de moviment i aquells que necessiten menys moviment.
- Buscar l'equilibri d'alumnat amb NEE.
- Buscar l'equilibri en relació als diferents perfils dels infants i joves.
- Que tots els infants tinguin alguna amiatat de referència al nou grup

Eines per configurar grups:

- Observació tutorial i de l'equip docent
- Sociogrames
- Qüestionaris
- Document de seguiment tutorial de grup.

7.3.3 Els cercles de diàleg

Objectiu: Promoure estratègies orientades a millorar les relacions, el clima d'aula i la cohesió, és a dir, a crear comunitat

Descripció:

1. En un cercle de diàleg tothom s'asseu en cercle i se segueixen les normes bàsiques que explica la persona facilitadora: hi ha un objecte que va passant entre els participants, només parla qui té l'objecte, la resta escolta amb respecte i espera el seu torn.
2. Si algú no vol parlar quan li arriba l'objecte, pot "passar".
3. Tots participen en un pla d'igualtat de manera que:
  - a. es fomenta la participació
  - b. s'assumeixen responsabilitats
  - c. es construeixen relacions
  - d. es fomenta l'empatia
  - e. es potencia l'autoconfiança i la confiança en els altres
  - f. es comparteixen experiències
  - g. es crea un escenari segur
  - h. contribueix als processos d'aprenentatge a través de la millora del clima de convivència

7.3.4 Escenaris d'aprenentatge internivell i intercicle.

Objectiu: Promocionar escenaris d'aprenentatge on els processos d'aprenentatge es donen entre infants del mateix nivell i diferent grup classe o de nivells diferents

Descripció: Durant el pas per l'escola de FEDAC Sant Andreu els infants i joves s'agrupen de diferent manera a banda del grup classe.

Les agrupacions són:

- Participar en escenaris d'aprenentatge amb infants i joves d'altres cursos.
  - Racons d'experiments setmanals entre infants d'I4 i I5
  - Ambients d'aprenentatge setmanals:
    - I3, I4 i I5
    - P1,P2,i P3
    - P4,P5 i P6
  - Tallers 2 cops durant el curs:
    - Alumnat d'S1,S2,S3 iS4
- Grups de treball del mateix nivell però diferent grup classe.
  - Projecte lliure de nivell a I3, I4 i a I5
  - Grups flexibles de llengua i matemàtiques a P1 i P2
  - Grups flexibles de llengua catalana i anglesa a ESO
  - Projectes globalitzats a P3, P4, P5 i P6,S1,S2 on els grups de treball es configuren entre tot l'alumnat del mateix nivell.
  - Optatives a l'ESO
  - Matèries específiques d'itinerari a S4.

7.3.5 Acció tutorial

Objectiu: Donar eines a l'alumnat perquè afrontin situacions diverses.

Descripció: Des de les tutories es treballen diferents temes relacionats amb el coneixement del grup i d'un mateix, sobre educació emocional, sobre diferents maneres de comunicar-nos i relacionar-nos amb el grup, resolució de conflictes, i sobre programes de prevenció de salut. Forma part del Pla d'Acció Tutorial (PAT).

El PAT té els següents blocs de continguts:

- Coeducació
- Educació intercultural
- Educació per la pau
- Educació socioemocional
- Educar en el respecte
- Educar en l'esforç i la responsabilitat
- Educar en la gestió positiva dels conflictes
- Educar en la inclusió
- Educar en la sostenibilitat
- Prevenció de salut (a l'ESO realització dels programes de l'Agència de Salut Pública: PASE.bcn, CANVIS, "Sobre canyes i petes, Parlem-ne, no et tallis).

A través de les assemblees de classe i de les activitats dissenyades d'educació emocional es pretén que els alumnes siguin competents en les següents accions:

- Ajudar l'alumnat a reflexionar abans de realitzar una acció i valorar les conseqüències que es deriven dels seus actes i fer-se'n responsables.
- Fomentar el diàleg respectuós i escolta activa.
- Fer participar l'alumnat en les normes de convivència d'aula.
- Revisar les relacions a l'aula per evitar situacions d'abús de poder i exclusió.
- Donar a conèixer les estratègies de gestió positiva del conflicte.
- Impulsar que l'alumnat prengui consciència que el conflicte s'ha d'entendre com una oportunitat de creixement personal i que actui en conseqüència.
- Promoure l'assemblea de classe com a espai de diàleg per prevenir i/o detectar els conflictes de convivència.
- Introduir, de manera transversal, en el currículum de totes les matèries, eines de gestió positiva de conflictes (la negociació informal i formal, el diàleg empàtic, l'escolta activa, etc.)
- Promoure a les diferents àrees curriculars metodologies que contribueixen a educar en la gestió positiva dels conflictes com el treball cooperatiu i el treball per projectes.
- Desenvolupar mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte a la diversitat i la inclusió.
- Fer activitats de cohesió de grup.
- Potenciar els espais de tutoria per establir diàlegs sobre el respecte a la diferència i a la diversitat.
- Intervenir de manera ràpida i amb fermesa per erradicar actituds i expressions discriminatòries o qualsevol acte de violència.
- Revisar les relacions que es donen dins de l'aula, mitjançant sociogrames, que a més de fer-se per a la barreja de grups, serveixen per detectar si hi ha algun alumne exclòs o ignorat.
- Fomentar l'esperit crític per identificar, revisar i superar qualsevol situació de desigualtat.

7.3.6 Educació emocional i en valors - Projecte Silenci - Tutopia - LEM

Objectiu: Millorar la consciència i regulació emocional per a sentir-nos bé amb nosaltres mateixos i afrontar millor els reptes que planteja la vida quotidiana, amb la finalitat d'augmentar el benestar personal i social.

Descripció: A tots els cursos des d'I3 fins a S4 es treballa l'Educació emocional.

Tots els matins iniciem la jornada amb una reflexió i debat conjunt d'aula sobre el valor que volem potenciar aquell mes.

El Projecte Silenci consisteix a promocionar espais d'interioritat, de silenci personal per prendre consciència plena de qui sóc, on estic, i com em trobo. Dos cops al dia (després del pati i a les 15 h) fem 2 minuts de respiracions profundes per incorporar aquest hàbit que proporciona molts beneficis: Neurològics, emocionals i de concentració.

Des de la programació de Tutopia es treballa l'educació emocional com a part dels continguts curriculars sistemàtics. Treballem la consciència emocional, la regulació emocional, l'autoestima, les habilitats socioemocionals, la cerca dels talents propis i posar en valor els talents dels altres i les habilitats de vida.

LEM: Programa de lideratge personal. Es treballa a partir de l'adquisició dels 7 hàbits de les persones altament efectives.

7.3.7 Facilitar informació a les famílies sobre les característiques evolutives de l'edat dels seus fills i filles.

Objectiu: Donar informació a les famílies que els permeti entendre millor el moment evolutiu dels seus fills o filles.

Descripció: S'aprofiten les reunions de classe per orientar les famílies, explicant les característiques pròpies de l'edat i donant pautes educatives, tot intentant buscar criteris i valors comuns, millorant així el benestar emocional mutu, eina bàsica per a una bona convivència

7.3.8 Programes de Prevenció i Salut

Objectiu:

- Donar a conèixer la informació necessària a tot l'alumnat sobre diferents temes relacionats amb la salut.
- Capacitar l'alumnat per fer front als problemes que es puguin plantejar en les diferents edats.
- Oferir a l'alumnat un espai de comunicació per explicar les seves inquietuds i buscar les solucions més adequades en l'entorn de la salut.

Descripció: Programes preventius de salut que es duen a terme a l'escola amb la col·laboració de l'Agència de Salut Pública de Barcelona. Els programes de salut proposats són:

- S1 → **PASE** és un programa de prevenció de les addiccions especialment centrat en la prevenció del consum de tabac.
- S2 → **CANVIS** és un programa de promoció dels hàbits alimentaris saludables i l'activitat física.
- S3 → **XKpetes.com** és un programa de prevenció de drogodependències, centrada específicament en el consum d'alcohol i cànnabis.
- S4 → **Parlem-ne. No et Tallis** és un programa de prevenció de les relacions sexuals no protegides, prevenció de l'embaràs adolescent i de les infeccions de transmissió sexual.

7.3.9 Sessions informatives externes a l'alumnat

Objectiu: Promoure la bona salut i seguretat de l'alumnat en tots els seus àmbits

Descripció: De manera sistemàtica hi ha xerrades i tallers que formen part de la programació de cada curs i també es fan activitats esporàdiques en funció de les necessitats de l'alumnat del curs. Aquestes xerrades les duen terme agents externs contrastats per l'escola (mossos d'esquadra, guàrdia urbana, fundacions que vetllen per la salut, xerrada sobre diversitat sexual, etc.)

- P4 → Taller: Respectem el cos (Vicky Bernadet)
- P5 → Què és el Bullying (Xerrada Taller amb Lolita Bosch)
- P6 → Internet Segura - Xerrada de Mossos d'Esquadra sobre usos de les xarxes i riscos.
- P6 → Taller: Respectem el cos 2 (Vicky Bernadet)
- S2 → Taller Share (Xerrada Mossos d'Esquadra) Adquirir la responsabilitat que comporta l'ús de les xarxes socials.
- S3 → Xerrada Alcohol i societat

Es contempla la possibilitat de realització d'altres intervencions a l'aula segons necessitats.

7.3.10 Sessions informatives externes a les famílies (Com+Par+Tim)

Objectiu: Proporcionar formació a les famílies sobre aspectes claus del Pla de convivència. Promoure la responsabilitat compartida entre família-escola i entre tota la comunitat educativa.

Descripció: Des de l'AFA hi ha una comissió que conjuntament amb l'escola es defineixen tallers i xerrades relacionades amb els continguts de convivència que es treballa a l'escola.

A les xerrades i tallers també es busca la participació dels joves per fer-los partícips de la seva formació.

7.3.11 Reunions de seguiment de la Comissió de Convivència

Objectiu:

- Fer el seguiment del projecte de convivència i promoure la seva difusió.
- Assessorar la Direcció Pedagògica en la resolució dels expedients disciplinaris.

Descripció: Aquesta Comissió es reuneix de forma ordinària un cop al trimestre i de forma extraordinària sempre que cal instruir un expedient disciplinari.

7.3.12 Sortides i colònies

Objectiu: Fomentar l'autonomia personal i les relacions de col·laboració i companyonia.

Descripció: Formen part del Projecte Educatiu de l'escola per la seva rellevància en l'adquisició de coneixements de manera vivencial i activa i pel fet de constituir una oportunitat valuosa per als alumnes de conviure amb companys i docents. Quan es preparen aquestes sortides, el professorat té cura de fomentar l'acceptació de tot l'alumnat per part dels seus companys i de prevenir qualsevol tipus de marginació o exclusió. Es dissenyen activitats d'aprenentatge i també lúdiques que fomentin la col·laboració i convivència de tots.

7.3.13 Convivències Anunciata

Objectiu: Apropar a l'alumnat al carisma Anunciata

Descripció: Realitzar estades de convivència a Gombrèn amb els cursos de P5 i S1.

7.3.14 Estructura horària

Objectiu: Dissenyar horaris alternant treball sistemàtic amb treball globalitzat

Descripció: Els horaris són un instrument amb el que la direcció pedagògica de l'escola coordina i distribueix els recursos per tal de promoure el model pedagògic en la realitat concreta i complexa de l'alumnat. En el moment de definir-los es tenen en compte una sèrie de criteris com:

- la distribució de matèries entre matí i tarda.
- la presència de la tutoria a la classe cada dia (infantil i primària).
- la distribució de les sessions al llarg de la setmana.
- treball globalitzat i treball sistemàtic al llarg de la setmana.

7.3.15 Puntualitat i ordre

Objectiu: Obtenir un bon ambient de treball i per tant, una millor convivència.

Descripció: Des de les tutories es vetlla perquè l'alumnat arribi puntual a les classes, vetlli per l'ordre i la neteja dels espais i pel respecte al material i instal·lacions de l'escola.

7.4 Detectar conflictes.

Malgrat totes les accions que es puguin prendre per prevenir la violència i millorar la convivència i el clima del centre, cal prendre una sèrie de mesures per tal de poder detectar quan hi ha conflicte i, especialment, quan es tracta de casos d'assetjament on el tipus de violència es manifesta sovint sota la superfície de les relacions observables a l'escola, difícil de veure per part dels adults, però ben coneguda per l'alumnat.

Així doncs, cal prendre una sèrie de mesures que ajudin a poder detectar aquestes formes de maltractament per tal de poder intervenir-hi com més aviat millor.

Les principals eines de la detecció són:

1. L'observació directa a l'aula.
2. L'observació directa durant el temps d'esbarjo i a l'espai del migdia
3. L'acció tutorial, tutories individualitzades i converses amb l'alumnat.
4. Clima de convivència a l'aula
5. Les entrevistes individuals amb famílies.

La combinació de totes aquestes mesures i l'observació de les correlacions sembla l'aproximació més adequada.

7.4.1 L'observació directa a l'aula

Objectiu: Detectar qualsevol tipus de situació de malestar, violència, assetjament, en la relació entre els alumnes

Descripció: Els tutors o tutores, els especialistes i tot el personal que treballa amb l'alumnat, són observadors directes de tot allò que passa a l'aula i veuen el tipus de relació que estableix l'alumnat entre ells.

Hi ha uns **indicadors** observables (*veure* 9.5 Protocol d'assetjament entre iguals de l'escola) des de l'àmbit escolar i familiar en un nen o nena o en un adolescent que és assetjat i poden ser de tipologia molt diversa. És important estar atents a tenir present que en una situació d'assetjament, la persona maltractada pot manifestar més d'un símptoma i de diferent categoria. Tanmateix, l'observació d'alguns d'aquests indicis no ha d'associar-se exclusivament a una conducta d'assetjament. Caldrà ser molt curiosos, ja que aquests indicadors poden estar associats a altres problemàtiques. Davant la detecció d'alguns d'aquests indicadors, caldrà que la persona observadora informi el tutor/a qui valorarà la situació i ho comunicarà a la família després de contrastar la informació.

Cal parar especial atenció en:

- Vestuaris a l'hora d'educació física
- Lavabos

7.4.2 L'observació directa durant el temps d'esbarjo i a l'espai del migdia

Objectiu: Detectar qualsevol tipus de situació de malestar, violència, assetjament, en la relació entre els alumnes.

Descripció: L'estona d'esbarjo al pati representa l'entorn ideal per a observar les conductes agressives espontànies. És en les estones de pati, quan els alumnes perceben que la vigilància dels adults és menys directa del que passa dins d'una aula, on es donen més situacions d'agressió física o verbal.

Esbarjo

Els espais de pati estan distribuïts per cicles i franges horàries:

10:30 Terrassa del 2n pis (P1 i P2)

Pati gran i pati nou (P3 a P6) sense utilitzar estructura de joc infantil.

11:00 Pati nou i terrassa verda (Infantil)

Pati gran ESO

L'objectiu que tenim és que no quedi cap espai ocult i que no pugui ser captat per la vigilància d'un adult. Sigui quina sigui l'etapa educativa, durant l'estona d'esbarjo sempre hi ha 3 persones de guàrdia vigilant tots els espais de pati.

Servei de migdia

I4 i I5 Pati nou i terrassa verda

Primària pati gran (Separat el pati per la xarxa → P1,P2,P3 - P4,P5 i P6

ESO a la Terrassa del segon pis.

Durant el servei del migdia hi ha monitoratge de referència per a cada nivell.

Infantil (I4 i I5) → 4 persones

Primària → 8 persones

ESO → 2 persones.

En qualsevol d'aquests moments s'ha de parar especial atenció:

- Grada de separació del pati petit i el pati gran on es poden produir interaccions entre nens i joves de diferents edats.
- Lavabos.
- Accés a les aules.

Durant les estones d'esbarjo es pot observar la conducta social dels alumnes: la participació en el joc, les conductes agressives que es poden donar entre ells, les conductes d'allunyament i d'exclusió: veure qui juga sol perquè vol o perquè no el deixen jugar. En el cas de nens i nenes més petits, es donen sovint petites agressions perquè els falta encara moltes habilitats socials, sovint estan encara en una etapa molt egocèntrica, amb manca de regulació emocional i molt sotmesos al contagi social. També, amb alumnes més grans, de vegades es donen petites picabaralles que se solucionen a través del diàleg i que no requereixen que calgui tornar a parlar-ne més endavant. Però cal diferenciar entre el petit conflicte i el conflicte més greu o en el que algú s'ha sentit víctima d'una mala acció. Si això passa quan la persona tutora no està present, sinó que hi ha una altra persona de guàrdia, quan es torna a l'aula, la persona de guàrdia informa a la tutoria del conflicte ocorregut. En els casos en què hi hagi algun alumne en els que es veu alguna dificultat especial de relació social (allunyament o exclusió, agressivitat...) es fan observacions individuals.

7.4.3 L'acció tutorial, tutories individualitzades i converses amb l'alumnat

Objectiu: Detectar qualsevol tipus de situació de malestar de l'alumne

Descripció: Des de l'acció tutorial es plantegen activitats on es crea un ambient adequat perquè els alumnes puguin posar de manifest els seus sentiments, situacions de malestar pròpies o alienes. També es fan entrevistes individuals amb l'alumnat per tal de saber com està vivint la relació que estableix amb els altres si sent que té amics o no, si hi ha algú que el fa sentir malament i s'intenta cercar solucions al seu problema així com per fer el seguiment del seu Pla de millora personal.

7.4.4 Clima de convivència a l'aula

Objectiu: Detectar el clima escolar de la classe, el grau de satisfacció que té cada alumne dins de l'escola, així com detectar també si hi ha algun alumne en situació especial de vulnerabilitat o patiment.

Descripció: A partir de Primària als cursos parells es passa el qüestionari CESC per identificar diferents índexs que afecten la convivència del grup: agressivitat, victimització, prosocialitat i estatus sociomètric. Als cursos senars es passa una enquesta de convivència escolar per detectar el clima de convivència de l'aula. A partir de les dades obtingudes i contrastades amb l'equip de mestres i el/la tutora es defineixen les actuacions necessàries.

Distingim entre l'observació i el diàleg quotidians i altres activitats més puntuals com són el sociograma o l'enquesta de clima escolar que serveixen per detectar si hi ha alumnat exclòs o ignorat.

7.4.5 Les entrevistes individuals amb famílies

Objectiu: Parlar amb la família per tal d'intercanviar informació sobre la visió que es té del seu/va fill/a en referència a la relació que estableix amb els altres.

Descripció: La visió compartida entre família i escola constitueix una part fonamental en el procés de detecció i intervenció quan els alumnes tenen dificultats per a conviure amb els altres. A part de les reunions de pares informatives i formatives que s'organitzen a la mateixa escola, es fan reunions individuals en les quals les famílies exposen les dificultats que veuen en el seu fill, i –fins i tot- si són testimonis d'altres coses que han vist fora de l'escola i la tutoria explica com veu el seu fill/a en relació amb els altres.

En qualsevol cas, es busquen estratègies comunes per tal de millorar la situació, intentant que família-escola anem en la mateixa direcció per tal de solucionar-la i vetllant per la discreció.

Durant tot el procés es prioritza la comunicació entre la tutoria i les famílies per poder estar al corrent de tots els passos que es fan des de l'escola.

7.5 Gestionar conflictes amb voluntat d'entesa i resolució positiva d'aquests.

Hem parlat fins ara de prevenir els conflictes, però només pel simple fet de conviure, el conflicte sovint és inevitable. Sempre que hi ha una discrepància entre dos o més interessos simultanis, fàcilment es pot arribar a un estat de tensió que pot ser responsable d'un estat d'ansietat o de comportaments impulsius i/o violents que són els que hem d'evitar i per tant caldrà definir unes actuacions, amb el benentès que aquestes actuacions no poden ser iguals segons l'edat que tractem.

En el cas d'infantil els infants de 3 a 5 anys estan en una edat en la qual la seva consciència emocional, regulació i capacitat d'empatia és encara molt immadura; així com el seu llenguatge encara no té la capacitat per regular l'acció, per tant, els "petits" conflictes són força constants: discutir-se perquè volen la mateixa joguina, voler ser el primer de la fila, i d'altres, són situacions que es donen sovint i que, per això, cal que des de ben petits es treballi l'educació emocional on el paper de la tutora i de la resta d'especialistes és fonamental. Els adults són els que han d'ajudar a l'adquisició de competències emocionals com són les d'aprendre a identificar i expressar les pròpies emocions, establir relació entre els seus actes i les seves conseqüències i buscar alternatives davant les situacions de conflicte que no siguin a través de la violència.

En el cas d'infantil i, també en els primers anys de Primària (1r i 2n), és molt important que els adults, docents i família, entenguin que els infants en aquesta edat entre 3 i 8 anys estan en un moment maduratiu en el qual necessiten moltes pautes d'actuació; en cas de conflicte, haurem d'estudiar quina ajuda pedagògica pot ser la més adient atenent a les característiques individuals de cada nen o nena. A mesura que l'alumnat va creixent, la consciència sobre les pròpies actuacions és més gran i, per tant, cal que l'adolescent vagi guanyant responsabilitats sobre els propis actes. És imprescindible que família i escola vagin de la mà en tots els aspectes relacionats amb l'educació dels joves.

A les reunions de famílies, es fa esment de temes relatius a les dinàmiques de grups i la convivència, tot posant l'accent en aquells aspectes de prevenció de conflictes dels quals cal tenir cura des de casa tot compartint el que es treballa des de l'escola.

És imprescindible la col·laboració estreta entre família i escola tot i que el lideratge de la gestió dels conflictes entre els alumnes sigui competència de l'escola. Les famílies de cadascun dels alumnes implicats han d'ajudar a fer que això es faci de la millor manera possible. Cada família coneix el seu fill o filla i, en el cas de detectar un conflicte continuat en el temps, o de detectar-lo en referència a altres alumnes, és molt important que en parlin amb la tutoria; però creiem que no haurien de posar-se en contacte amb l'altra família o parlar malament d'un altre alumne.

Els rumors entre famílies, fins i tot desavinences entre elles, així com l'ús de xats, blocs, whatsapps... interfereixen negativament en el clima escolar perquè es malmet la relació entre les famílies i, en conseqüència, també la relació entre els mateixos infants.

Segons el tipus de conflicte caldrà seguir el protocol d'actuació marcat al NOFC.

7.5.1 Comunicació a les famílies afectades per compartir i contrastar la informació (conflictes greus)

Objectiu: Informar a les famílies afectades de la situació i que aquestes aportin el seu punt de vista. Garantir la comunicació entre família-escola.

Descripció: Un cop identificat el conflicte s'informa a les famílies implicades dels fets i se'ls informa que estaran informades dels passos que es fan des de l'escola. En aquesta primera trobada s'acorden les mesures d'actuació inicial.

Aquesta comunicació a les famílies es farà tan aviat com cada situació requereixi i és molt important que s'arribin a uns acords que permetin revisar si el conflicte ha quedat resolt o bé cal buscar noves estratègies que ajudin a solucionar-lo.

Es valorarà la possibilitat que el Gabinet PANNDA intervingui i si és el cas, poder establir contacte amb agents externs (EAP, CSMIJ...).

7.5.2 Segons el tipus i gravetat del conflicte s'imposen diferents mesures

Objectiu: Aplicar les mesures reparadores més adequades per a cada situació.

Descripció: Segons el tipus de conflicte caldrà seguir el protocol d'actuació marcat al NOFC.

7. 6. Formar a cada membre de la comunitat escolar segons el seu rol.

7.6.1 Formació dels educadors (mestres, monitoratge i PAS)

Objectiu: Mantenir als educadors al dia en qüestions de detecció, prevenció i gestió dels diversos tipus d'assetjament, així com de l'educació emocional, de la mediació i de totes aquelles eines que puguin contribuir a millorar la convivència.

Que tot el personal de l'escola sigui competent per tal de contribuir al Projecte de Convivència del centre de forma activa, prevenint situacions conflictives, gestionant els fets amb un llenguatge i foment de valors.

Descripció: Promoció d'activitats de formació permanent.

7.6.2 Xerrades i Tallers per a famílies - infants i joves (Com+Par+Tim)

Objectiu: Proporcionar formació a les famílies sobre aspectes claus del Projecte de convivència. Promoure la responsabilitat compartida entre família-escola i entre tota la comunitat educativa

Descripció: Des de l'AFA hi ha una comissió que conjuntament amb l'escola es defineixen tallers i xerrades relacionades amb els continguts de convivència que es treballa a l'escola.

A les xerrades i tallers també es busca la participació dels joves per fer-los partícips de la seva formació.

8. Objectius, agents implicats, temporització, Indicadors

En els quadres inclosos en aquest punt 8 es mostren totes aquelles actuacions descrites anteriorment així com els agents implicats, la temporització, indicadors d'avaluació i alguna observació. Aquests quadres pretenen mostrar de forma esquemàtica tot allò projectat i els elements involucrats en cada activitat per facilitar tant el seu coneixement com el seu seguiment.

Aquest apartat estar pensat com a pauta d'actuacions alhora que com a eina de seguiment.

Les actuacions poden tenir tres graus d'assoliment:

Planificat: vol dir que hi ha intenció de dur aquelles mesures a terme.

Implementat: vol dir que ja es duu a terme.

Consolidat: vol dir que després de 3 cursos és una pràctica integrada a la cultura de centre.

Objectiu general: 1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.						
Objectiu específic: 1. Acollir totes les persones que s'incorporen a l'escola: alumnat, famílies, educadors (PAS, monitoratge i mestres)						
Alumnat nou						
Actuació	Agents implicats	Temporització	Indicadors d'assoliment	Assoliment		
				P	I	C
Entrevistar a la família	Direcció	A la visita del centre	Registre al seguiment de preinscripció			
Incorporació a I3	Tutoria Direcció	Juny i setembre	Es fa la reunió de benvinguda a les famílies d'I3 el juny			
			Al setembre des de tutoria es fa entrevista per valorar i tenir feedback amb les famílies sobre el procés d'incorporació dels infants nous d'I3			
Mentor	Tutoria Alumnes	1 trimestre	Des de tutoria es fa seguiment i observacions Valoració positiva de l'alumne de nova incorporació en la relació amb el seu mentor			
Assignar un grup classe	Tutoria Cap d'estudis	En preparar el curs	Des de tutoria es fa seguiment i observacions.			
Iniciar el programa Som Xerpes	Tutoria Coordinació	Durant tot l'any	Hi ha hagut un mínim d'una trobada per trimestres entre els xerpes i la classe acompanyada.			
			S'ha compartit projectes d'ApS			

Objectiu general: 1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.

Objectiu específic: 1. Acollir totes les persones que s'incorporen a l'escola: alumnat, famílies, educadors (PAS, monitoratge i mestres)

Educadors i educadores de nova incorporació

Actuació	Agents implicats	Temporització	Indicadors d'assoliment	Assoliment		
				P	I	C
Entrevista de Benvinguda	Direcció pedagògica Cap d'estudis	En el moment de la incorporació	S'entrega la documentació Presentació a l'equip			
			Es fa el seguiment de la incorporació			
Entrevista de seguiment	Direcció pedagògica Cap d'estudi Mentor	Al llarg del curs escolar un cop per trimestre	S'han definit fortaleses i aspectes a millorar			
S'assigna un mentor	Caps d'Estudi	El primer curs	El mestre novell té un mestre de referència de suport per garantir la incorporació positiva a l'escola.			
Formació institucional FEDAC	Mestre novell Equip titularitat	Segueix el calendari de la formació institucional durant els 4 anys.	Realitza la formació de forma satisfactòria en els terminis proposats.			

Objectiu general: 1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.

Objectiu específic: 1. Acollir totes les persones que s'incorporen a l'escola: alumnat, famílies, educadors (PAS, monitoratge i mestres)

Famílies noves

Actuació	Agents implicats	Temporització	Indicadors d'assoliment	Assoliment		
				P	I	C
Presentació de l'escola	Direcció	En el procés de preinscripció	Totes les famílies interessades en el Projecte Educatiu de l'escola han tingut una entrevista amb la direcció i se li ha lliurat: <ul style="list-style-type: none"> - Proposta educativa - Oferta de serveis - Projecte lingüístic - Proposta del projecte #Avuixdemà 			
Benvinguda	Direcció i Tutores (13)	Al mes de juny	Presentació i acollida a les noves famílies Es lliura la documentació necessària: <ul style="list-style-type: none"> - Donar a conèixer les tutories (13) - Lliurar la documentació de la matrícula - Lliurar el llibretó de Benvinguda i incorporació on s'orienta a les famílies en: <ul style="list-style-type: none"> - Horari, funcionament, normativa, materials, canals de comunicació. - Aclarir dubtes que puguin tenir les famílies. 			
Benvinguda de l'AFA	AFA	1a quinzena de curs	Compartir què és l'AFA per implicar a les famílies de nova incorporació.			
Realitzar una reunió amb el gabinet psicopedagògic de l'escola i les famílies noves amb infants NEE	Gabinet Psicopedagògic	Reunió abans d'incorporar-se al curs	El gabinet psicopedagògic registra l'entrevista i fa el seguiment.			

Objectiu general: 1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.

Objectiu específic: 2. Promoure la interrelació i empatia de l'alumnat de les diferents etapes educatives.

Actuació	Agents implicats	Temporització	Indicadors d'assoliment	Assoliment		
				P	I	C
Padrins lectors	Tutors de P5 i I5	2n trimestre	Hi ha sessions de preparació del treball amb P5. Hi ha una sessió de treball cada setmana			
Padrins de migdia	Coordinadora de migdia Monitores	Tot el curs	Valoració dels apadrinaments per part de l'alumnat que participa.			
Carnaval en comunitat	Tutories Coordinació	Carnaval	S'ha celebrat una sessió de treball amb S3 per crear les disfresses amb l'alumnat d'infantil i els mitjans de Primària			
POTS i Skamots	Referent Escola + Sostenible	Al llarg del curs	Els POTS i Skamots es reuneixen un cop al trimestre per difondre i implementar el Projecte d'escola sobre sostenibilitat.			
Som xerpes	Tutories	Tot el curs	Des de P3 de Primària tots els grups han apadrinat un grup classe i han fixat activitats conjuntes i projectes al llarg del curs.			
Projectes ApS interns	Tutories	Al llarg del curs	Cada curs ha compartit els productes finals amb el seu grup de referència.			
Projectes ApS externs	Tutoria i/o docent de referència	Al llarg del curs	Col·laboració amb entitats externes			
Equip Far d'alumnes	Direcció etapa i docent de referència	Tot el curs	S'han fet un parell de reunions al llarg del curs Els representants de l'equip Far han preparat les sessions amb la seva classe per aportar l'opinió de tots els companys i companyes.			

Objectiu general: 1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.

Objectiu específic: 3. Prevenir conflictes.

Actuació	Agents implicats	Temporització	Indicadors d'assoliment	Assoliment		
				P	I	C
El llegat en acabar una etapa	Tutors de final d'etapa Alumnat de final d'etapa	Tot el curs	En acabar el curs escolar l'alumnat que finalitza l'etapa lliura el seu llegat a la resta de companys de l'etapa.			
Configuració de grups classe de forma equilibrada : - A l3 formació de grups nous - Redefinició dels grups cada curs.	Tutoria i equip docent	l3 inici de curs la resta, a final de curs	S'apliquen les eines i es segueixen els criteris de configuració de grups.			
Els cercles de diàleg	Tutoria i equip docent	Tot el curs	Existeix una periodicitat del cercle que s'ha definit a partir de les necessitats que ha detectat l'equip docent. La periodicitat es revisa durant el curs.			
Escenaris d'aprenentatge internivell i intercicle.	Coordinació i tutories	Tot el curs	Cada curs escolar l'alumnat treballa en organitzacions diferents de la del grup classe.			
Realitzar la programació d'Acció Tutorial per part de la tutoria de cada curs.	Alumnat Professorat Tutoria G.Psicopedagògic Personal institucions externes	Activitats programades durant tot el curs	Des de la tutoria es passa l'enquesta de clima escolar. S'ha ajustat el PAT a la Programació Anual de tutoria seguint els següents blocs: - Coeducació - Educació intercultural - Educació per la pau - Educació socioemocional - Educar en el respecte - Educar en l'esforç i la responsabilitat - Educar en la gestió positiva dels conflictes - Educar per la inclusió - Educació per la sostenibilitat - Prevenció de salut			
Implementar l'educació emocional i en valors.	Tutopia i tutoria	Tot el curs	Cada setmana es dedica un temps des de Tutopia i Tutoria pel treball de la gestió emocional. Cada grup ha dedicat moments al Silenci/Interioritat (aula, espai Emmaús...) de forma regular durant el curs.			

Facilitar informació a les famílies sobre les característiques evolutives de l'edat dels seus fills i filles.	Tutoria G.Psicopedagògic	Inici de curs Mig curs	Des de tutoria es fa el seguiment de l'assistència de les famílies a les reunions.			
Programes de Prevenció i Salut	Tutoria Coordinació	Segons els requisits dels programes	Valoració des de Tutoria adreçada a l'Agència Catalana de Salut Pública.			
Sessions informatives externes a l'alumnat	Tutoria Coordinació	Al llarg del curs	S'han realitzat xerrades planificades i estan incorporades al PAT (programació Anual del PAT)			
Sessions informatives externes a les famílies (Com+Par+Tim)	AFA Direcció	Al llarg del curs	S'han realitzat tallers/xerrades per a diferents edats d'alumnat-famílies orientades a reforçar el PAT			
Sortides i Colònies	Equip docent	Al llarg del curs	Les sortides han estat valorades des del punt de vista de la convivència per l'equip de mestres i l'alumnat.			
Convivències Anunciata	Equip docent	A P5 i S1	Després de les convivències es passa el qüestionari de convivència.			
Estructura horària	Caps d'estudis D.Pedagògica	Inici de curs	Els horaris s'han fet seguint al màxim els criteris establerts pel Pla de Convivència.			
Puntualitat	Equip docent i alumnat	Tot el curs	Hi ha un registre de puntualitat a ClickEdu En el cas que hi hagi indicadors d'absentisme activar el Pla d'absentisme de Consorci de Barcelona per part de la tutoria.			
Ordre	Equip docent i alumnat	Tot el curs	Les aules i els espais comuns queden nets i endreçats en acabar la sessió. Les sales de mestres estan endreçades en tot moment.			
Reunions de seguiment de la Comissió de Convivència	Comissió	Trimestralment	La comissió fa el seguiment del Projecte de Convivència i de possibles conflictes. La comissió fa Propostes de millora La comissió fa acta de cada reunió.			

Objectiu general: 1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.

Objectiu específic: 4. Detectar conflictes

Actuació	Agents implicats	Temporització	Indicadors d'assoliment	Assoliment		
				P	I	C
L'observació directa a l'aula	Educadors	Tot el curs	Els descrits com a tals al Protocol d'actuació de FEDAC Sant Andreu			
L'observació directa durant el temps d'esbarjo i a l'espai del migdia	Educadors	Tot el curs	Els descrits com a tals al Protocol d'actuació de FEDAC Sant Andreu			
L'acció tutorial, tutories individualitzades i converses amb l'alumnat	Tutoria especialistes	Tot el curs	Valoració de les tutories grupals Registre de tutories individualitzades			
Clima de convivència a l'aula	Tutoria G.Psicopedagògic	1 cop l'any 1 cop després de les convivències	El sociograma es fa cada final de curs El CESC es passa als cursos parells L'enquesta de convivència es passa després de les convivències a partir de P3 i a l'octubre a P1 i P2			
Les entrevistes individuals amb famílies	Tutoria G.Psicopedagògic		Es fa registre de les entrevistes que queda al historia			

Objectiu general: 1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.

Objectiu específic: 5. Gestionar conflictes amb voluntat d'entesa i resolució positiva d'aquests.

Actuació	Agents implicats	Temporització	Indicadors d'assoliment	Assoliment		
				P	I	C
Parlar amb l'alumnat	Educadors	Sempre que sigui necessari (Des de que es produeix el fet fins que aclareix)	Coordinació de cycle porta un registre de conflictes greus o acumulació de conflictes lleus.			
Intercanviar informació amb l'equip de mestres del cycle sobre el seguiment del conflicte o mesures que s'estan treballant	Educadors Coordinadora de monitoratge de migdia	Sempre que sigui necessari (Des de que es produeix el fet fins que aclareix)	Des de tutoria hi ha un registre de conflictes La coordinació de migdia té un registre de conflictes del temps de migdia			
Segons el tipus i gravetat de conflicte, intercanviar informació entre la tutoria de l'alumnat que hagi viscut un conflicte, G.Psicopedagògic i coordinació de cycle.	Alumnat implicat Famílies Educadors Tutoria G.Psicopedagògic D.Pedagògica	Sempre que sigui necessari (Des de que es produeix el fet fins que aclareix)	La tutoria, la coordinadora porten un registre dels conflictes La coordinació de migdia té un registre de conflictes del temps de migdia			
Segons el tipus de gravetat del conflicte, es proposa fer una mediació (Alumnat des de P5 a S4)	Alumnat implicat Mediador Famílies Monitoratge	Sempre que sigui necessari (Des de que es produeix el fet fins que quedi resolt)	La tutoria, la coordinadora, la G.psicopedagògica porten un registre dels conflictes, comportaments conflictius. G.Psicopedagògic porta el registre de mediacions La tutoria porta el registre de reunions amb famílies , professionals externs i amb l'alumne			
Espai de la calma per a l'alumnat que necessita recuperar el control de la gestió emocional.	Alumnat Educadors	Tot el curs	Els educadors que hi participen tenen un registre de l'alumnat que hi assisteix			
Trobada amb les famílies afectades per tal de parlar amb elles i contrastar la informació	Tutoria Famílies G.Psicopedagògic	Sempre que sigui necessari (Des de que es produeix el fet fins que quedi resolt)	La tutoria, la coordinadora, la G.psicopedagògica porten un registre dels conflictes, comportaments conflictius. G.Psicopedagògic porta el registre de mediacions La tutoria porta el			

			registre de reunions amb famílies , professionals externs i amb l'alumne			
Segons el tipus i gravetat del conflicte s'imposa una mesura que sigui reparadora dels fets (en la mesura del possible)	Tutoria Alumnat implicat Famílies G.Psicopedagògic	Sempre que sigui necessari (Des de que es produeix el fet fins que quedi resolt)	La tutoria, la coordinadora, la G.psicopedagògica porten un registre dels conflictes, comportaments conflictius. G.Psicopedagògic porta el registre de mediacions La tutoria porta el registre de reunions amb famílies , professionals externs i amb l'alumne			
Segons el tipus i gravetat del conflicte es trasllada a la comissió de convivència de l'escola	Tutoria Alumnat implicat Famílies G.Psicopedagògic	Sempre que sigui necessari (Des de que es produeix el fet fins que quedi resolt)	La tutoria, la coordinadora, la G.psicopedagògica porten un registre dels conflictes, comportaments conflictius. G.Psicopedagògic porta el registre de mediacions La tutoria porta el registre de reunions amb famílies , professionals externs i amb l'alumne			
Segons el tipus i gravetat del conflicte s'informa el Consell Escolar.	Tutoria Alumnat implicat Famílies G.Psicopedagògic	Sempre que sigui necessari (Des de que es produeix el fet fins que quedi resolt)	A l'acta del consell escolar consta e cas exposat i la valoració del Consell Escolar.			
Segons el tipus i gravetat del conflicte es sol·licita la intervenció d'agents externs.	Tutoria Alumnat implicat Famílies G.Psicopedagògic	Sempre que sigui necessari (Des de que es produeix el fet fins que quedi resolt)	La tutoria, la coordinadora, la G.psicopedagògica porten un registre dels conflictes, comportaments conflictius. G.Psicopedagògic porta el registre de mediacions La tutoria porta el registre de reunions amb famílies , professionals i agents externs .			

Objectiu general: 2. Promoure la coresponsabilitat i implicació de tots els agents de la Comunitat educativa assumint la pròpia responsabilitat envers les actituds i els fets que ocorren en l'entorn escolar.

Objectiu específic: 6. Formar a cada membre de la comunitat escolar segons el seu rol.

Actuació	Agents implicats	Temporització	Indicadors d'assoliment	Assoliment		
				P	I	C
Formació dels educadors (mestres, monitoratge i PAS)	Mestres Monitoratge PAS G.Psicopedagògic Monitors extraescolars i coescolars	Segons Pla de Formació de centre	Enquesta de valoració de la formació Les accions formatives esdevenen accions de millora a la pràctica d'aula. Als plans de formació hi ha propostes que donen resposta als continguts del Pla de Convivència: <ul style="list-style-type: none"> - Coeducació - Educació intercultural - Educació per la pau - Educació socioemocional - Educar en el respecte - Educar en l'esforç i la responsabilitat - Educar en la gestió positiva dels conflictes - Inclusió 			
Fer formació per a l'alumnat mediador i per al G.Psicopedagògic en mediació	Alumnat ESO G.Psicopedagògic	Segons Pla de Formació de Centre	Enquesta de valoració de la formació. Les accions formatives esdevenen essencials per dur a terme la mediació.			
Xerrades i Tallers per a famílies - infants i joves (Com+Par+Tim)	AFA Direcció	Segons el Pla de Com+Par+Tim de l'AFA	Participació d'un 25% de famílies a qui s'adreça la formació-taller. Incloure Tallers-formacions a les reunions de seguiment de curs.			

9. Protocols d'actuació

El nostre Projecte de Convivència busca facilitar la gestió diària de la comunitat educativa i que tots els agents implicats treballin en favor de la convivència del centre.

L'equip d'educadors de l'escola (PAS, monitoratge de migdia, monitoratge d'extraescolars i coescolars, mestres especialistes i tutoria) tenen la capacitat i autoritat d'intervenir en una situació de conflicte amb la finalitat de vetllar per la convivència del centre.

Des del Departament d'Ensenyament ens faciliten protocols d'actuacions en situacions de conflicte que des de l'escola activem quan es donen els requisits pertinents

- [Protocol de maltractament infantil i adolescent.](#)
- [Protocol d'assetjament entre iguals.](#)
- [Protocol d'emergències psicosocials.](#)
- [Protocol de suport a alumnat transgènere.](#)
- [Pla integral d'absentisme.](#)
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre drogues als centres d'educació secundària.](#)

A banda dels protocols que orienten a totes escoles de Catalunya a FEDAC Sant Andreu tenim acordats uns protocols preventius:

9.1 Protocol de vigilància d'espais comuns

9.1.1 Temps d'esbarjo

L'estona d'esbarjo al pati representa l'entorn ideal per a observar les conductes agressives espontànies. És en les estones de pati, quan els alumnes perceben que la vigilància dels adults és menys directa del que passa dins d'una aula, on es donen més situacions d'agressió física o verbal.

Els espais de pati estan distribuïts per cicles i franges horàries:

10:30 Terrassa del 2n pis (P1 i P2)

Pati gran i pati nou (P3 a P6) sense utilitzar estructura de joc infantil.

11:00 Pati nou i terrassa verda (Infantil)

Pati gran ESO

L'objectiu que tenim és que no quedi cap espai ocult i que no pugui ser captat per la vigilància d'un adult. Sigui quina sigui l'etapa educativa, durant l'estona d'esbarjo sempre hi ha 3 persones de guàrdia vigilant tots els espais de pati.

S'ha de parar especial atenció:

- A la grada de separació del pati petit i el pati gran on es poden produir interaccions entre nens d'infantils i joves de diferents edats que en algunes situacions han sorgit conflictes.
- Portes i accessos als lavabos
- Supervisió de lavabos per garantir que sempre sigui un espai segur.

9.1.2 Servei de migdia

I4 i I5 Pati nou i terrassa verda

Primària Pati gran (Separat el pati per la xarxa → P1,P2,P3 - P4,P5 i P6

ESO a la Terrassa del segon pis.

Durant el servei del migdia hi ha monitoratge de referència per a cada nivell.

Infantil (I4 i I5) → 4 persones

Primària → 8 persones

ESO → 2 persones.

S'ha de parar especial atenció:

- A la grada de separació del pati petit i el pati gran on es poden produir interaccions entre nens i joves de diferents edats.
- Portes i accessos als lavabos.
- Supervisió de lavabos per garantir que sempre sigui un espai segur. No pot haver més persones als lavabos que espais per ser utilitzats.
- Accés a les aules de la segona planta d'ESO.

Durant les estones d'esbarjo es pot observar la conducta social dels alumnes: la participació en el joc, les conductes agressives que es poden donar entre ells, les conductes d'allunyament i d'exclusió: veure qui juga sol perquè vol o perquè no el deixen jugar. En el cas de nens i nenes més petits, es donen sovint petites agressions perquè els falta encara moltes habilitats socials, sovint estan encara en una etapa molt egocèntrica, amb manca de regulació emocional i molt sotmesos al contagi social. També, amb alumnes més grans, de vegades es donen petites picabaralles que es solucionen a través del diàleg i que no requereixen que calgui tornar a parlar-ne més endavant.

Cal posar de manifest que en algunes situacions es donen conflictes entre infants, nens/es i joves de diferent edat. En aquestes situacions l'adult que detecta el conflicte o rep l'alerta ha de vetllar per:

- Protegir al feble.
- Tenir la màxima informació per valorar conjuntament amb un segon educador els fets
- Evitar per sobre de qualsevol cosa de deixar de donar importància al conflicte, per petit que sembli. D'aquesta manera es vol evitar fer créixer el sentiment d'impunitat de conductes inapropiades i/o agressives.

Però cal diferenciar entre el petit conflicte i el conflicte més greu o en el que algú s'ha sentit víctima d'una mala conducta. En aquest sentit hi ha dos possibles escenaris on succeeix.

Independentment de l'espai i l'hora en cap cas es pot deixar passar i posposar la intervenció per un altre moment o per a un altre educador. Aquesta mesura vol enfortir el principi d'autoritat dels educadors del centre i reduir la percepció de vulnerabilitat i d'impunitat.

L'educador que ho detecta busca el suport d'un altre educador per poder intervenir i conversar amb l'alumnat implicat. La conversa es tindrà a un espai que no sigui de pas o on la resta de companys i companyes puguin veure la situació. A les converses amb els nens i joves sempre hi haurà dos educadors, evitant estar a soles amb un nen/a.

Finalitat de la conversa:

- Aclarir els fets practicant l'escolta activa per entendre la motivació i focus del conflicte.
- Promoure que l'alumnat implicat faci una explicació del relat des del "jo", des de la mirada del que ell ha fet i de com s'ha sentit, així com buscar l'empatia en els sentiments de l'altre/es implicat/s.
- Identificar si ha estat un conflicte aïllat o és reiteratiu
- Preguntar a l'alumnat implicat si veuen la manera de resoldre el conflicte
- Durant la conversa els educadors vetllaran per garantir un model de calma, gestió positiva de les emocions, garantint l'equitat entre gèneres, i vetllarà perquè durant la conversa els infants, nens i joves es sentin segurs i escoltats.
- Si es dona una situació d'enfrontament de l'infant, nen/a, o jove cap a/als educador/s esdevenint una falta de respecte s'aturarà la conversa i es buscarà el moment de més tranquil·litat per poder recuperar-la.

En el cas que el tutor/a no estigui present, els educadors ho comunicaran al tutor/a. Un cop compresa la situació si es creu oportú s'establirà, conjuntament amb el tutor/a, alguna mesura preventiva temporal per evitar que es torni a produir el conflicte.

El tutor/a anotarà la incidència en el registre personal d'incidències.

El tutor/a es posarà en contacte amb les famílies dels infants, nens/es i/o joves implicats per tal que estiguin al corrent dels fets. Aquesta comunicació pot ser telefònica o a través de correu electrònic. En situacions que succeeixin en l'horari del migdia es farà la comunicació des de la coordinació de migdia. En el cas que sigui a una coescolar o extraescolar serà el monitor/a responsable que ho comunicarà a la família. En tots els casos el tutor/a ha de tenir coneixement dels fets i de les actuacions preses per deixar constància al registre.

En un segon moment, l'equip de tutors de l'alumnat implicat valoraran les mesures restauratives que caldrà dur a terme. Aquestes mesures la tutoria les comunicarà personalment o telefònicament a la família i en paral·lel per escrit. Les famílies retornaran una còpia de la incidència signada.

En el cas que el conflicte sigui una reiteració o bé sigui molt greu es valorarà amb la comissió de valoració (Tutories implicades, gabinet psicopedagògic, coordinació de cicle) les mesures restauratives, mesures disciplinàries i si es creu necessari l'activació del protocol d'assetjament entre iguals.

9.1.3 Lavabos

Aquest espai pot ser un espai de risc, ja que no hi ha adults en el seu interior que no poden observar qui hi ha i què passa. De totes maneres tant a les hores de classe com a les hores d'esbarjo s'ha de garantir que als lavabos només hi hagi tantes persones com espai disponible pel seu ús hi ha.

A les estones d'esbarjo sempre ha d'haver-hi un educador supervisant els accessos als banys per controlar el moviment que hi ha.

9.1.4 Vestuaris i dutxes

A partir de 3r de Primària l'alumnat es canvia al vestuari amb la possibilitat de dutjar-se després de fer educació física. Els mestres d'educació física no accedeixen als vestuaris per supervisar el temps de canvi d'equipació. Des de l'àrea d'Educació Física de cada nivell s'estableix un temps màxim per canviar-se amb l'objectiu que l'alumnat estigui el temps just per canviar-se. Per altra banda, l'educador que sigui responsable del grup que es canvia només pot tenir coneixements dels fets en el cas que algun alumne ho expliqui.

9.2 Protocol de sortides i colònies

Quan hi ha sortides o colònies els educadors vetllen per tal que cap alumne/a es quedi aïllat de cap activitat o dinàmica.

Les sortides de més d'un dia són un escenari perfecte per valorar i conèixer en profunditat les dinàmiques del grup, així com per intervenir en positiu i redreçar conflictes que puguin haver-hi o haver hagut en el passat.

Després de les colònies es fa una valoració del grau de satisfacció de l'activitat que inclou aspectes de convivència en el grup.

9.3 Protocol d'entrades i sortides a l'escola

Les entrades i sortides de l'escola es faran pels diferents accessos que hi ha per garantir l'ordre i un clima de convivència.

Per recollir els infants d'Infantil i 1r i 2n de Primària caldrà mostrar l'identificador que es lliura a les famílies al principi de curs per garantir que la persona que recull l'infant està autoritzada. En el cas que l'adult que reculli l'infant no porti la identificació els pares/mares o tutors legals hauran de comunicar-ho a l'escola.

A les 17h les famílies han de deixar els patis lliures per facilitar que comencin de forma puntual les activitats extraescolars.

9.4 Protocol d'inici d'extraescolars i coescolars

A l'escola durant el temps del migdia hi ha programades activitats coescolars i a la tarda extraescolars. A totes les activitats hi ha un educador responsable que és la persona que s'ha d'encarregar d'anar a buscar als infants a l'aula, al pati o al menjador per poder començar l'activitat. En cas d'absència serà l'educador de l'activitat que vetllarà per saber si aquell infant té una absència justificada o bé no està fent l'activitat.

Cada inici de curs es coordinarà el circuit de recollida dels infants per ajustar-se a la realitat concreta.

9.5 Protocol de resolució de conflictes greus entre iguals

9.5.1 Fase 1. Informació del cas

Un cop verificada la informació de totes les parts implicades en el conflicte, se cita les famílies per informar i buscar estratègies comunes, que ens permetin actuar des de l'escola i des de casa, i així augmentar-ne l'eficàcia.

Aquesta comunicació a les famílies es farà tan aviat com cada situació requereixi i és molt important que s'arribin a uns acords que permetin revisar si el conflicte ha quedat resolt o bé cal buscar noves estratègies que ajudin a solucionar-lo.

Informar les famílies afectades i organismes externs

Citar i rebre a la família i a alumne/a víctima en una entrevista individual, on s'informarà dels passos a seguir de la gestió del conflicte. En cas que es donin possibles fets delictius, s'informarà de la possibilitat perquè la família denunciï els fets a l'estament corresponent.

Citar i rebre a la família i a l'alumne/a agressor/a en una entrevista individual, on s'informarà dels passos a seguir de la gestió del conflicte. En cas que es donin possibles fets delictius, s'informarà de la possibilitat que l'altra família denunciï els fets a l'estament corresponent, se sol·licitarà la col·laboració de la família perquè ajudi a la resolució del conflicte. En aquesta entrevista es lliura una carta d'avertiment per un comportament inadequat dins del centre.

Informar a inspecció i a l'EAP, si el cas ho requereix. Activar el protocol d'assetjament entre iguals del Departament d'Ensenyament si el cas ho requereix.

9.5.2 Fase 2. Anàlisi de la informació i mesures a adoptar

Mesures de protecció a la víctima:

Vigilància específica per part de tot el personal de l'escola.
Tutoria individualitzada dels implicats
Sol·licitar la col·laboració familiar per la vigilància i control dels seus fills.
Facilitar mesures d'orientació a la víctima.
Demandar la col·laboració del grup d'iguals.

Mesures restauradores amb la persona agressora:

Petició de disculpes de manera oral o escrita.
Participar en un procés de mediació si s'escau.
Sol·licitar la col·laboració familiar per la vigilància i control dels seus fills.
Valorar proposta d'atenció psicològica externa.
Seguiment del cas pel departament de psicopedagogia.
Valorar la participació d'agents externs a l'escola (EAP, Entitats especialitzades...).Valorar la possibilitat d'aplicar mesures sancionadores indicades al NOFC.

9.5.3 Fase 3. Pla de treball

Establir un pla de treball per escrit on es recullin les actuacions individuals amb tots els alumnes implicats en el cas.

Es registrarà de manera escrita tota la informació recollida de les actuacions realitzades.

El seguiment d'aquest pla de treball serà responsabilitat del tutor-a i si cal de la Comissió de convivència.

10. Seguiment del Projecte de Convivència

La comissió de convivència està formada per (Art.127 de les NOFC):

- La Direcció Pedagògica de cada etapa, qui la presideix per raó del seu càrrec.
- Un representant de les famílies
- Un representant del claustre de professorat de cada cicle
- Un representant del gabinet psicopedagògic
- Un representant dels alumnes

Les seves competències són:

- Fer el seguiment del projecte de convivència, reunint-se de forma ordinària una vegada al trimestre i de forma extraordinària sempre que calgui.
- Valorar el coneixement, difusió i eficàcia del projecte de convivència en els diferents estaments de la comunitat educativa.
- Analitzar les situacions conflictives i proposar la resolució en cas de conflictes greus.
- Analitzar les situacions conflictives que han esdevingut durant el curs escolar.
- Recollir propostes i recomanacions per avançar en la millora del clima de convivència escolar.
- Coordinar-se amb la Comissió d'Atenció a la Diversitat

-

11. Marc legal

- Caràcter Propi de FEDAC Sant Andreu
- Normativa d'organització i funcionament del centre educatiu Escola FEDAC Sant Andreu (NOFC) 2019.
- Projecte de convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016.
- Declaració universal dels Drets Humans..
- Declaració Drets dels Infants
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals.
- *Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals. Deu punts per conèixer millor el fenomen* Xarxa telemàtica educativa de Catalunya.
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals.
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront conflictes greus.
- Protocol d'actuació entre els departaments de benestar social i família i d'ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu.
- El present document es basa en la normativa vigent que tot centre concertat per la Generalitat de Catalunya ha de contemplar:
- La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte Educatiu de centre.
- La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades pel foment de la convivència escolar.
- La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el Projecte Educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.
- El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.
- El Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.
- Acord GOV/79/2016, de 14 de juny, pel qual s'aprova el Protocol d'actuació entre els departaments de treball, afers socials i famílies i d'ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu.

- Ley 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància y a la adolescència.
- Llei 15/1999 de 13 de desembre de Protecció de Dades de Caràcter Personal i normativa connectada.
- Ley Orgánica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.
- Real Decreto de 24 de julio de 1889, text de l'edició del Codi Civil, publicat en compliment de la Llei del 26 de maig últim. (Vigent fins el 30 de Juny de 2017), Cap. II. (Responsabilitat Civil)
- Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal. Títol V (Responsabilitat Penal de les persones físiques i també les jurídiques)

12. Annexos

ANNEX 1. Conceptes Clau

ANNEX 2. Protocol d'Assetjament

ANNEX 3. Circuit d'actuació davant d'un cas de maltractament en l'àmbit familiar

ANNEX 4. Circuit d'actuació davant d'un cas de maltractament d'un/a alumne/a comès per personal docent, professionals d'atenció educativa, PAS o altres persones que intervinguin en l'àmbit escolar

ANNEX 5. Circuit per atendre les situacions d'assetjament entre iguals detectades en l'àmbit escolar del Consorci d'Educació de Barcelona

ANNEX 6. Circuit d'activació protocol Psicosocials

ANNEX 7. Circuit per atendre l'absentisme escolar

ANNEX 8. Protocol per a l'atenció i acompanyament de l'alumnat transgènere en els centres educatius.